

1785

Uberior evolutio comparationis, quam inter arcus sectionum conicarum instituere licet

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

 Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

Recommended Citation

Euler, Leonhard, "Uberior evolutio comparationis, quam inter arcus sectionum conicarum instituere licet" (1785). *Euler Archive - All Works*. 582.

<https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/582>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact mgibney@pacific.edu.

VBERIOR EVOLVTIO
 COMPARATIONIS
 QVAM INTER
 ARCVS SECTIONVM CONICARVM
 INSTITVERE LICET.

Au&torc
 L. EVLERO.

§. I.

Nouum fere etiamnunc est argumentum et minime ad-
 huc satis exploratum, quod in omni sectione conica,
 sumto pro lubitu arcu quocunque, ab alio quouis puncto
 eiusdem curuae semper arcum rescindere liceat, qui ab
 illo arcu differat quantitate geometricae assignabili. Ita si
 in sectione conica AB pro lubitu accipiatur arcus EF,
 tum ab alio quocunque puncto M semper rescindi potest
 arcus MN, ita vt differentia inter arcus EF et MN,
 algebraice assignari queat: hocque adeo duplici modo prae-
 stare licet, prouti a puncto M arcum desideratum vel
 antro-

Tab. I.
 Fig. 1.

antrorsum, vti MN, vel retrorsum, vti M_n abscindere velimus. Quod si sectio conica fuerit circulus, res ex primis elementis adeo est manifesta, vbi quidem differentia inter binos illos arcus necessario est nulla. Pro parabola autem idem iam dudum a *Bernoulliis* est ostensum; quandoquidem quilibet arcus parabolicus per aggregatum ex quantitate algebraica et logarithmica exprimitur. Quod vero ad Ellipsin et Hyperbolam attinet, quarum rectificationem neque per arcus circulares neque per logarithmos expedire licet, talis comparatio vires Analyseos penitus superare videbatur, donec ab Illustrissimo Comite *Fagnani* prima principia fuere patefacta, quae ad hunc scopum deducerent, et quae deinceps accuratius sum persecutus, ita vt ista inuestigatio multo latius sit extensa, multoque facilius ad innumeras alias speculationes accommodari queat. Interim tamen operationes, quibus hoc negotium absoluitur, tantopere ab operationibus analyticis solitis recedunt, vt ad singulare calculi genus referendae videantur, cum nequidem veritas istiusmodi comparationum more solito per calculum ostendi possit.

§. 2. Foecundissimum autem hoc argumentum in pluribus Dissertationibus Commentariis Academiae Petropolitanae fusius sum persecutus, atque adeo plures methodos detexi, quae ad eundem finem perducere valeant, quae autem nihilominus ita sunt comparatae, vt tota ista inuestigatio adhuc penitus noua et a vulgari calculo analytico plurimum recedens habenda videatur. Huic eidem argumento etiam sectionem peculiarem in Institutionibus meis Calculi Integralis tribuendam censui, vbi duobus Capitibus hoc argumentum prorsus nouum a pag. 421. vsque

que ad pag. 493. sum complexus, unde praecipua momenta ad rectificationem sectionum conicarum spectantia depromam, quae in sequente Theoremate generali sum comprehensus.

Theorema generale.

§. 3. Si character $\Pi : z$ denotet valorem formulae integralis $\int \frac{dz(L + Mxz + Nz^2)}{\sqrt{(A + Cxz + Ez^2)}}$, ita sumtum vt euanescat posito $z=0$, semper ternas huiusmodi formulas: $\Pi : p$, $\Pi : q$, $\Pi : r$ ita inter se comparare licet, vt fit

$$\begin{aligned} \Pi : p + \Pi : q + \Pi : r \\ = \frac{Mpq}{\sqrt{A}} + \frac{Npqr}{2A\sqrt{A}} (A(pp + qq + rr) - \frac{1}{3}Eppqrr), \end{aligned}$$

si modo inter quantitates p , q et r ista relatio stabilia-
tur, vt fit

$$r = \frac{-p\sqrt{(A + Cqq + Eq^2)} - q\sqrt{(A + Cpp + Ep^2)}}{A - Eppqq},$$

unde simili modo patet fore

$$p = \frac{-q\sqrt{(A + Crr + Er^2)} - r\sqrt{(A + Cqq + Eq^2)}}{A - Eqqrr},$$

$$q = \frac{-p\sqrt{(A + Crr + Er^2)} - r\sqrt{(A + Cpp + Ep^2)}}{A - Epprr}.$$

Dilucidationes.

§. 4. Cum fit $\Pi : z = \int \frac{dz(L + Mxz + Nz^2)}{\sqrt{(A + Cxz + Ez^2)}}$, integrali ita sumto, vt euanescat posito $z=0$, patet fore $\Pi : 0 = 0$; tum vero quoniam sumto z negativo valor formulae integralis etiam fit negativus, patet fore $\Pi : (-z) = -\Pi : z$, unde, si quantatum p , q , r vna, veluti p , fuerit negatiua, tum in relatione assignata loco $\Pi : p$ scribi debet $-\Pi : p$. Ceterum manifestum est, hanc formulam integram ma-
Acta Acad. Imp. Sc. Tom. V. P. II. D xime

xime fore transcendentem, cum neque per logarithmos, neque per quadraturam circuli expediri possit, ita ut ista quantitas $\Pi : z$ per nullas formulas in Analyfi receptas exhiberi queat. Paucissimi quidem casus hinc sunt excipiendi, quibus est vel $E = 0$ (hoc enim casu formula per logarithmos vel arcus circulares assignari posset, quod idem eveniret si esset $A = 0$); vel quando quantitas $A + Cz z + Ez^4$ fuerit quadratum, quo casu iterum integratio ut ante succederet; vel denique, si litterae L, M et N ita fuerint comparatae, ut formula proposita algebraicum accipiat integrale, cuius forma erit $\alpha z \sqrt{A + Cz z + Ez^4}$. Quia enim eius differentiale est $\frac{\alpha dz (A + 2Cz z + 4Ez^3)}{\sqrt{A + Cz z + Ez^4}}$, si fuerit $L = \alpha A, M = 2\alpha C$ et $N = 3\alpha E$, formula $\Pi : z$ utique huic quantitati algebraicae: $\alpha z \sqrt{A + Cz z + Ez^4}$ aequabitur.

§. 5. Quemadmodum hoc argumentum in variis dissertationibus tractavi, in formula integrali numeratorem $L + Mz z + Nz^4$ ulterius per potestates pares quousque libuerit continuare licuisset, eius loco ponendo

$$L + Mz z + Nz^4 + Oz^6 + Pz^8 + Qz^{10} + \text{etc.}$$

verum quia quaelibet potestas ad binas praecedentes facile reduci potest, tali extensione carere poterimus: semper enim statui potest

$$\int \frac{z^{n+4} dz}{\sqrt{A + Cz z + Ez^4}} = \alpha z^{n+1} \sqrt{(A + Cz z + Ez^4)} + \int \frac{dz (A z^n + B z^{n+2})}{\sqrt{A + Cz z + Ez^4}}$$

Erit enim

$\alpha =$

$$a = \frac{1}{(n+3)E}; \quad \mathcal{A} = -\frac{(n+1)A}{(n+3)E} \quad \text{et} \quad \mathcal{B} = -\frac{(n+2)C}{(n+3)E}.$$

Hinc igitur sumto $n = 0$ fiet

$$\int \frac{z^4 dz}{\sqrt{(A + Cz^2 + Ez^4)}} = \frac{1}{E} z \sqrt{(A + Cz^2 + Ez^4)} - \frac{1}{2E} \int \frac{(A + Cz^2) dz}{\sqrt{(A + Cz^2 + Ez^4)}},$$

quamobrem hic etiam in nostra formula integrali terminum Nz^4 omittere potuiffemus.

§. 6. Cum igitur non obstante transcendentia formulæ $\Pi : z$ ternas huiusmodi formulas $\Pi : p$, $\Pi : q$ et $\Pi : r$ semper ita inter se comparare liceat, ut earum summa $\Pi : p + \Pi : q + \Pi : r$ aequetur quantitati algebraicæ

$$\frac{mpqr}{\sqrt{A}} + \frac{Npqr}{2A\sqrt{A}} (A(p^2 + q^2 + r^2) - \frac{1}{2}E p^2 q^2 r^2),$$

si modo inter tres quantitates p , q , r , ea relatio accipiatur, quæ in theoremate est præscripta: hæc relatio eo magis est notatu digna, quod ternæ litteræ p , q , r in illam formam aequaliter ingrediantur, ita ut prorsus inter se pro lubitu permutari queant. Cum igitur nullæ adhuc huiusmodi relationes in Analyfi sint consideratæ, hæc investigatio utriusque maxime ardua est censenda, ac nullum est dubium, quin plurima insuper mysteria analytica altioris indaginis in se inuoluat, quæ eo magis abscondita videntur, quod a consuetis Analyseos operationibus maxime recedunt.

§. 7. Ternarum autem quantitatum illarum p , q , r binas pro lubitu assumere licet, dummodo tertiæ is valor tribuatur, qui in theoremate assignatus est, quæ relatio quo concinnius exprimi queat, statuamus breuitatis gratia:

D 2

VA

$$\begin{aligned} \sqrt{A(A + Cpp + E p^2)} &= P \\ \sqrt{A(A + Cqq + E q^2)} &= Q \text{ et} \\ \sqrt{A(A + Crr + E r^2)} &= R, \end{aligned}$$

tum enim, si binæ p et q fuerint datae, erit $r = \frac{-pQ - qP}{A - Eppqq}$;
 fin autem litterae p et r fuerint datae, erit $q = \frac{-pR - rP}{A - Epprr}$;
 fin autem binæ q et r fuerint datae, erit $p = \frac{-qR - rQ}{A - Eqqrr}$.

§. 8. Pro quouis autem horum casuum etiam plurimum intererit valores litterarum maiuscularum P , Q et R per binas reliquas expressisse. Ponamus igitur binas litteras p et q , ideoque etiam P et Q , esse datas, ita ut sit $r = \frac{-pQ - qP}{A - Eppqq}$; vnde si immediate valorem ipsius R quaerere vellemus, in maximas tricas calculi illaberemur, ad quas euitandas ex tertia relatione, quaeramus valorem ipsius R , qui erit $R = \frac{-rQ - p(A - Eqqrr)}{q}$, vbi si loco r et rr valores substituuntur et loco quadratorum P^2 et Q^2 sui valores scribantur, tandem reperietur

$$R = \frac{(ACpq + PQ)(A + Eppqq) + 2AAE pq (pp + qq)}{(A - Eppqq)^2}$$

Simili modo ex datis p et r cum P et R erit

$$Q = \frac{(ACpr + PR)(A + Epprr) + 2AAE pr (pp + rr)}{(A - Epprr)^2}$$

ac denique ex datis q et r cum Q et R fiet

$$P = \frac{(ACqr + QR)(A + Eqqrr) + 2AAE qr (qq + rr)}{(A - Eqqrr)^2}$$

§. 9. Cum igitur isti valores tantopere sint complicati, atque adeo duplicem irrationalitatem inuoluant, maxime mirum videbitur, quomodo eos in formulis differentialibus substituere, multo magis autem, quomodo inde ad formulas tractabiles atque adeo integrabiles perueniri queat. Interim tamen hae tantae difficultates haud mediocri-

diocriter subleuabuntur, si differentiale quantitatis r ex formula $r = \frac{-pQ - qP}{A - Eppqq}$ euoluamus.

§. 10. Qui labor quo facilius succedat, primo tantum quantitatem p pro variabili habeamus, quandoquidem differentiale ex variabilitate ipsius q oriundum sponte definitur. Sint igitur solae litterae p et P variabiles eritque

$$dr = \frac{-Qdp - qdP}{A - Eppqq} - \frac{2Eppqdp(pQ + qP)}{(A - Eppqq)^2}$$

quia igitur:

$$dP = \frac{-ACpdp + 2AEp^3dp}{\sqrt{A(A + Cpp + Ep^2)}}$$

calculo subducto reperietur tandem

$$dr = \frac{-dp(ACpq + PQ)(A + Eppqq) - 2AAEppqdp(pp + qq)}{(A - Eppqq)^2 P}$$

similique modo ob variabilitatem ipsius q colligetur:

$$dr = \frac{-dq(ACpq + PQ)(A + Eppqq) - 2AAEppqdq(pp + qq)}{(A - Eppqq)^2 Q}$$

quae duae expressiones iunctim sumtae differentiale completum quantitatis r praebebunt.

§. 11. Hic autem imprimis notari meretur, quod in vtraque formula differentiali pro dp et dq numerator profus idem prodierit, atque adeo ille penitus cum valore pro R supra inuento congruat (vide §. 8). Hoc igitur valore substituto completum differentiale quantitatis r erit

$$dr = -\frac{Rdp}{P} - \frac{Rdq}{Q}, \text{ ita vt fit}$$

$$\frac{dr}{R} = -\frac{dp}{P} - \frac{dq}{Q}$$

Hinc igitur loco P , Q , R suos valores substituendo et per \sqrt{A} multiplicando, erit

$$\frac{dp}{\sqrt{A + Cpp + Ep^2}} + \frac{dq}{\sqrt{A + Cqq + Eq^2}} + \frac{dr}{\sqrt{A + Crr + Er^2}} = 0,$$

D 3 vnde

Unde sequitur fore:

$$\int \frac{dp}{\sqrt{(A+Cp^2+Ept)}} + \int \frac{dq}{\sqrt{(A+Cqq+Eq^2)}} + \int \frac{dr}{\sqrt{(A+Crr+Er^2)}} = 0,$$

siquidem singula integralia ita capiantur, ut evanescant posito $p=0$, $q=0$ et $r=0$.

§. 12. Hac insigni proprietate inuenta, inquiremus porro, quemadmodum inde principalis relatio inter formulas $\Pi:p$, $\Pi:q$ et $\Pi:r$ ostendi queat; quod quo facilius fieri possit in numeratoribus formularum nostrarum integralium sumamus $N=0$, atque ostendi oportebit, istam aequationem integram semper locum habere:

$$\int \frac{dp(L+Mpp)}{P} + \int \frac{dq(L+Mqq)}{Q} + \int \frac{dr(L+Mrr)}{R} = \frac{Mppr}{A}.$$

Quod si iam loco $\frac{dr}{R}$ scribamus $-\frac{dp}{P} - \frac{dq}{Q}$, aequatio ista hanc induet formam:

$$M \int \frac{dp(pp-rr)}{P} + M \int \frac{dq(qq-rr)}{Q} = \frac{Mppr}{A},$$

sive ad differentialia descendendo ostendi debet, hanc aequationem veritati esse contentaneam:

$$\frac{dp(pp-rr)}{P} + \frac{dq(qq-rr)}{Q} = \frac{pqdr}{A} + \frac{prdq}{A} + \frac{qr dp}{A}.$$

Quod si ergo in dextra parte scribamus loco dr valorem $-\frac{Rdp}{P} - \frac{Rdq}{Q}$, demonstrandum est fore

$$\frac{dp(pp-rr)}{P} + \frac{dq(qq-rr)}{Q} = \frac{qdp(rP-pR)}{AP} + \frac{pdq(rQ-qR)}{AQ}$$

sive

$$\frac{dp(Apb - Arr - qrp + pqr)}{AP} + \frac{dq(AqQ - Arr - prQ + pqr)}{AQ} = 0.$$

§. 13. Cum igitur haec aequalitas subsistere debeat, quicumque valores binis variabilibus p et q tribuantur, necesse est ut utraque pars seorsim nihilo aequetur; quocirca

circa offendi debet fore tam

$$A p p - A r r - q r P + p q R = 0$$

quam

$$A q q - A r r - p r Q + p q R = 0.$$

Harum aequationum posterior a priore subtracta relinquit

$$A (p p - q q) - r (q P - p Q) = 0,$$

vbi si loco r valor substituatur, fit

$$A (p p - q q) + \frac{q q P P - p p Q Q}{A - E p p q q} = 0.$$

Est vero

$$q q P P - p p Q Q = (q q - p p) (A A - A E p p q q),$$

vnde aequalitas manifesto patet. Tantum igitur superest, ut veritas alterutrius doceatur. Supra autem vidimus esse

$$R = - \frac{r Q - p (A - E q q r r)}{q},$$

qui valor in priore aequatione substitutus praebet,

$$- A r r - r (q P + p Q) + E p p q q r r = 0,$$

deinde vero quia

$$q P + p Q = -r (A - E p p q q),$$

hoc valore substituto resultat

$$- A r r + r r (A - E p p q q) + E p p q q r r = 0,$$

cuius veritas est manifesta.

§. 14. Hoc igitur modo ex nostris formulis veritatem Theorematis generalis pro casu $N = 0$ per multas quidem ambages ob oculos posuimus. Facile autem intelligitur, si etiam litterae N rationem habere vellemus, demonstrationem difficillimis calculis fore inuolutam, quos vix quisquam esset superaturus, nisi iam ante de veritate
afferti

afferti nostri fuisset conuictus. Tanto magis igitur nostrum Theorema omni attentione et admiratione dignum est censendum, quod per consueta Analyseos artificia vix vlla via pateat eius demonstrationem in genere concinnandi, multo minus has sublimes veritates a priori inuestigandi.

Applicatio. ad sectiones conicas.

Tab. I.
Fig. 2.

§. 15. Consideremus igitur semiellipsin ACB , cuius centrum sit in O , ac ponatur semiaxis transversus $AO = BO = a$ et semiaxis coniugatus $OC = c$. Tum vero ducta applicata quacunq; $Zz = z$ denotet nostra formula $\Pi : z$, arcum ellipsis AZ illi applicatae respondentem; vnde patet, si fuerit $z = 0$ fore etiam $\Pi z = 0$, at sumta $Zz = OC = c$, erit $\Pi : c = AC$, scilicet quadranti elliptico aequale. Hinc autem intelligitur, eidem applicatae Zz innumerabiles respondere arcus ellipticos; praeter minimum enim AZ ipsi conuenient arcus $4\Pi : c + AZ$, item $8\Pi : c + AZ$, $12\Pi : c + AZ$. Praeterea vero, quia ex altera parte etiam datur talis applicata $Z'z'$, ei quoque conuenient arcus $AZ' = 2\Pi : c - AZ$; similique modo etiam $6\Pi : c - AZ$, $10\Pi : c - AZ$ etc.; sicque ista formula $\Pi : z$ erit functio infinitiformis ipsius z , scilicet in Ellipfi; nam in Hyperbola omnes isti valores, praeter vnum vel duos, euadent imaginarii.

§. 16. Pro arcu igitur AZ analytice exprimendo, vocetur abscissa $Oz = v$ et cum sit ex natura ellipsis

$$\frac{v^2}{a^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1, \text{ erit}$$

$v =$

$$v = \frac{a}{c} \sqrt{cc - zz}, \text{ hincque}$$

$$dv = -\frac{az dz}{c \sqrt{cc - zz}},$$

unde colligitur elementum arcus AZ

$$\sqrt{d\psi^2 + dz^2} = dz \sqrt{1 + \frac{aaz z}{cc(cc - zz)}} = dz \sqrt{\frac{c^4 + (aa - cc)zz}{cc(cc - zz)}}$$

quocirca habebimus

$$\Pi : z = \int \frac{dz \sqrt{c^4 + (aa - cc)zz}}{c \sqrt{cc - zz}}.$$

§. 17. Cum igitur in genere posuiffemus

$$\Pi : z = \int \frac{dz (L + Mzz + Nz^2)}{\sqrt{(A + Czz + Ez^2)}},$$

ante omnia nostram formulam ad eandem formam reducamus, dum scilicet eius numeratorem et denominatorem multiplicamus per $\sqrt{c^4 + (aa - cc)zz}$, tum autem prodibit

$$\Pi : z = \int \frac{dz (c^4 + (aa - cc)zz)}{c \sqrt{(cc - zz)(c^4 + (aa - cc)zz)}},$$

unde patet, pro hoc casu fore $L = c^4$, $M = aa - cc$ et $N = 0$; deinde vero $A = c^4$, $C = c^4(aa - 2cc)$ et

$E = -cc(aa - cc)$ unde, si ut supra breuitatis gratia ponamus

$$Z = \sqrt{A(A + Czz + Ez^2)}, \text{ erit}$$

$$Z = c^4 \sqrt{(cc - zz)(c^4 + (aa - cc)zz)}.$$

His igitur formulis eodem modo uti conueniet, uti in genere est monstratum.

§. 18. Quo has formulas concinniores reddamus, loco litterae c introducamus semiparametrum ellipsis, qui sit $= b$, et cum sit $cc = ab$, fiet primo

$$Z = a^2 b b \sqrt{b(ab - zz)(abb + (a - b)zz)},$$

hincque fiet ipsa formula

$$\Pi : z = \int \frac{dx \sqrt{abb + (a-b)zz}}{\sqrt{b(ab-zz)}}$$

Praeterea vero erit $L = aabb$, $M = a(a-b)$, $A = a^2 b^2$,
 $C = a^2 b b(a-zb)$ et $E = -aab(a-b)$ Loco semiaxis
 transuerfi a insuper introducamus excentricitatem, quae
 fit $= n$, et quia ex elementis constat esse $a = \frac{b}{1-nn}$, hoc
 valore substituto fiet

$$Z = \frac{b^2}{(1-nn)^2} \sqrt{\frac{(b^2 - b(1-nn)zz)(b^2 + bnnzz)}{1-nn}}$$

Vel potius hanc totam reductionem a principio repetamus,
 et cum fit

$$\Pi : z = \int \frac{dx \sqrt{bb + nnzz}}{\sqrt{bb - (1-nn)zz}}$$

hac ad formam generalem reducta fit

$$\Pi : z = \int \frac{dx (bb + nnzz)}{\sqrt{(bb + nnzz)(bb - (1-nn)zz)}}$$

ideoque comparatio praebet $L = bb$, $M = nn$, $N = 0$;
 $A = b^2$, $C = bb(2nn-1)$ et $E = -nn(1-nn)$; tum
 vero erit

$$Z = bb \sqrt{(bb + nnzz)(bb - (1-nn)zz)}$$

Atque nunc haec formula aequae valet pro omnibus fec-
 tionibus conicis. Quando enim $n < 1$, habebitur ellipsis;
 casu $n = 1$ parabola; at si $n > 1$ prodit hyperbola; pro
 circulo autem erit $n = 0$.

§. 8. Statuantur nunc ternae applicatae p, q, r in-
 deque deriuantur valores deriuati

$$P = bb \sqrt{(bb + nnpp)(bb - (1-nn)pp)}$$

$$Q = bb \sqrt{(bb + nnqq)(bb - (1-nn)qq)}$$

$$R = bb \sqrt{(bb + nnrr)(bb - (1-nn)rr)}$$

tum

tum vero ex binis p et q tertia r ita determinetur, ut sit

$$r = \frac{-pQ - qP}{b^2 + nn(1-nn)ppqq}, \text{ eritque}$$

$$R = \frac{(b^6(2nn-1)pq + PQ)(b^2 + nn(1-nn)ppqq - 2b^2nn(1-nn)pq(pp+qq))}{(b^2 + nn(1-nn)ppqq)^2}$$

quibus positis habebitur sequens comparatio ternorum arcuum:

$$\Pi : p + \Pi : q + \Pi : r = \frac{nnpqr}{bb},$$

vbi binos arcus $\Pi : p$ et $\Pi : q$ pro lubitu assumere licet; hinc enim semper assignari poterit tertius $\Pi : r$, ut omnium summa fiat quantitas algebraica, dummodo notetur, horum arcuum semper vnum duosue fore negativos, cum sit $\Pi : (-z) = -\Pi : z$.

Translatio formularum

praecedentium ad alterutrum focus sectionis conicae.

§. 20. Sit nunc F alteruter focus nostrae ellipsis seu sectionis conicae in genere, qui quidem vertici A sit propior; atque ex elementis constat, posito angulo AFZ = ϕ , tum fore distantiam FZ = $\frac{b}{1 + n \cos \phi}$, vnde colligitur applicata Zz = $z = \frac{b \sin \phi}{1 + n \cos \phi}$, ita ut nunc sit arcus

$$AZ = \Pi : z = \Pi : \frac{b \sin \phi}{1 + n \cos \phi},$$

qui ergo, cum nunc spectetur ut functio anguli ϕ , designetur hoc caractere: AZ = $\Gamma : \phi$, ita ut sit

$$\Pi : z = \Pi : \frac{b \sin \phi}{1 + n \cos \phi} = \Gamma : \phi.$$

Videamus igitur quomodo iste arcus per angulum ϕ exprimatur; constat autem posita distantia FZ = v , fore arcum AZ = $\sqrt{(d^2 v^2 + vv d \phi^2)}$, quare cum sit

E 2

$v =$

$$v = \frac{b}{1 + n \cos. \Phi}, \text{ erit}$$

$$d v = \frac{n b d \Phi \sin. \Phi}{(1 + n \cos. \Phi)^2}, \text{ vnde fit}$$

$$d v^2 = \frac{n n b b d \Phi^2 \sin. \Phi^2}{(1 + n \cos. \Phi)^4}, \text{ cui si addatur}$$

$$v v d \Phi^2 = \frac{b b d \Phi^2}{1 + n \cos. \Phi^2}, \text{ erit summa}$$

$$= \frac{b b d \Phi^2 (1 + 2 n \cos. \Phi + n n)}{(1 + n \cos. \Phi)^4},$$

ficque erit arcus

$$A Z = \Pi : z = \Gamma : \Phi = \int \frac{b d \Phi}{1 + n \cos. \Phi^2} \sqrt{(1 + 2 n \cos. \Phi + n n)}$$

$$= b \int \frac{d \Phi \sqrt{(1 + n n + 2 n \cos. \Phi)}}{(1 + n \cos. \Phi)^2}.$$

Hinc autem porro colligetur.

$$Z = b^4 \sqrt{(1 + \frac{n n \sin. \Phi^2}{(1 + n \cos. \Phi)^2}) (1 + \frac{(n n - 1) \sin. \Phi^2}{(1 + n \cos. \Phi)^2})},$$

sive

$$Z = \frac{b^4}{(1 + n \cos. \Phi)^2} \sqrt{(1 + n n + 2 n \cos. \Phi) (+ n n + 2 n \cos. \Phi + \cos. \Phi^2)}$$

sive

$$Z = \frac{b^4 (n + \cos. \Phi) \sqrt{(1 + n n + 2 n \cos. \Phi)}}{(1 + n \cos. \Phi)^2}.$$

§. 21. Quod si iam in calculum introducamus ternas applicatas p , q et r , quibus respondeant anguli ad focum ζ , η et θ , ita vt fit

$$p = \frac{b \sin. \zeta}{1 + n \cos. \zeta}, \quad q = \frac{b \sin. \eta}{1 + n \cos. \eta} \quad \text{et} \quad r = \frac{b \cos. \theta}{1 + n \cos. \theta},$$

tum vero

$$P = \frac{b^4 (n + \cos. \zeta) \sqrt{(1 + n n + 2 n \cos. \zeta)}}{(1 + n \cos. \zeta)^2},$$

$$Q = \frac{b^4 (n + \cos. \eta) \sqrt{(1 + n n + 2 n \cos. \eta)}}{(1 + n \cos. \eta)^2},$$

$$R = \frac{b^4 (n + \cos. \theta) \sqrt{(1 + n n + 2 n \cos. \theta)}}{(1 + n \cos. \theta)^2}.$$

hinc iam, si inter ternas applicatas p , q , r ratio supra indicata statuatur, haec arcuum comparatio obtinebitur:

$$\Gamma : \zeta + \Gamma : \eta + \Gamma : \theta = \frac{n n b \sin. \zeta. \sin. \eta. \sin. \theta}{(1 + n \cos. \zeta) (1 + n \cos. \eta) (1 + n \cos. \theta)}$$

§. 22. Relatio autem inter litteras p, q, r stabi-
lienda ad nostros angulos traducta erat

$$r(b^4 + n n (1 - n n) p p q q) = -p Q - q P,$$

cuius membrum finistrum facta substitutione induet hanc
formam:

$$\frac{b^5 \sin. \theta ((1 + 2n(\cos. \zeta + \cos. \eta) + nn(1 + 4\cos. \zeta \cos. \eta + \cos. \zeta^2 \cos. \eta^2)) + 2n^3 \cos. \zeta \cos. \eta (\cos. \zeta + \cos. \eta) + n^4 (\cos. \zeta^2 + \cos. \eta^2 - 1))}{(1 + n \cos. \theta) (1 + n \cos. \zeta)^2 (1 + n \cos. \eta)^2}$$

membrum vero dextrum ad hanc formam reducitur:

$$-\frac{b^5 \sin. \zeta (n + \cos. \eta) \sqrt{(1 + nn + 2n \cos. \eta)}}{(1 + n \cos. \zeta) (1 + n \cos. \eta)^2} - \frac{b^5 \sin. \eta (n + \cos. \zeta) \sqrt{(1 + nn + 2n \cos. \zeta)}}{(1 + n \cos. \eta) (1 + n \cos. \zeta)^2}$$

Hic quidem vtrinque per b^5 diuidi potest, neque tamen
hinc patet, quomodo angulus θ ex binis reliquis angulis
 ζ et η definiri queat.

Digressio ad Parabolam.

§. 23. Quoniam igitur non patet, quomodo in
genere ex binis angulorum ζ et η tertium determinari o-
porteat, hanc inuestigationem ad Parabolam transferamus,
ponendo $n = 1$; tum autem membrum illud finistrum ab-
it in $\frac{\sin. \theta}{1 + \cos. \theta} = \text{tang. } \frac{1}{2} \theta$: membrum autem dextrum euadit

$$-\frac{\sin. \zeta \sqrt{(2 + 2 \cos. \eta)}}{(1 + \cos. \zeta) (1 + \cos. \eta)} - \frac{\sin. \eta \sqrt{(2 + 2 \cos. \zeta)}}{(1 + \cos. \zeta) (1 + \cos. \eta)}$$

$$= -\frac{\text{tang. } \frac{1}{2} \zeta}{\cos. \frac{1}{2} \eta} - \frac{\text{tang. } \frac{1}{2} \eta}{\cos. \frac{1}{2} \zeta}$$

ita vt aequatio nostra prodierit

$$\text{tang. } \frac{1}{2} \theta = -\frac{\text{tang. } \frac{1}{2} \zeta}{\cos. \frac{1}{2} \eta} - \frac{\text{tang. } \frac{1}{2} \eta}{\cos. \frac{1}{2} \zeta} = -\frac{\sin. \frac{1}{2} \zeta - \sin. \frac{1}{2} \eta}{\cos. \frac{1}{2} \zeta \cos. \frac{1}{2} \eta}$$

§. 24. Quod quo clarius appareat, notetur esse
 $p = b \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \zeta$, $q = b \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \eta$, $r = b \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \theta$;
 praeterea vero

$$P = \frac{b^+}{\operatorname{cof.} \frac{1}{2} \zeta}, \quad Q = \frac{b^+}{\operatorname{cof.} \frac{1}{2} \eta}, \quad R = \frac{b^+}{\operatorname{cof.} \frac{1}{2} \theta}.$$

Cum igitur etiam pro hoc casu prodeat $R = pq + PQ$
 erit

$$\frac{1}{\operatorname{cof.} \frac{1}{2} \theta} = \frac{-1 + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta}{\operatorname{cof.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{cof.} \frac{1}{2} \eta}.$$

ante autem inuenimus,

$$\operatorname{tang.} \frac{1}{2} \theta = \frac{-\operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta - \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta}{\operatorname{cof.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{cof.} \frac{1}{2} \eta},$$

unde haec aequatio per illam diuisa praebet

$$\operatorname{fin.} \frac{1}{2} \theta = \frac{-\operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta - \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta}{1 + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta}, \text{ siue}$$

$$\operatorname{fin.} \frac{1}{2} \theta + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \theta = 0,$$

in qua aequatione terni anguli ζ , η , θ sunt permutabiles,
 quemadmodum rei natura postulat, quae proprietas in va-
 lore primo inuento non tam erat manifesta.

§. 25. Quod si ergo terni anguli ζ , η , θ , ita a
 se inuicem pendeant, ut fit

$$\operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \theta + \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \eta \operatorname{fin.} \frac{1}{2} \theta = 0,$$

tum in parabola terni arcus his angulis ζ , η , θ respon-
 dentes semper ita erunt comparati, ut fit

$$\Gamma : \zeta + \Gamma : \eta + \Gamma : \theta = b \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \zeta \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \eta \operatorname{tang.} \frac{1}{2} \theta.$$

Hinc si dati fuerint bini anguli ζ et η , tertius θ ope for-
 mulae primum inuentae facillime definitur, qua erat

tang.

$$\text{tang. } \frac{1}{2} \theta = \frac{-\sin. \frac{1}{2} \zeta - \sin. \frac{1}{2} \eta}{\cos. \frac{1}{2} \zeta \cos. \frac{1}{2} \eta},$$

quae expressio per meros factores ita exhiberi potest:

$$\text{tang. } \frac{1}{2} \theta = \frac{-2 \sin. \frac{\zeta - \eta}{4} \cos. \frac{\zeta + \eta}{4}}{\sin. \frac{1}{2} \zeta \cos. \frac{1}{2} \eta};$$

vnde patet, si anguli ζ et η fuerint positivi, tertium θ necessario fieri negativum, siue arcum ipsi respondentem negative capi debere. Ceterum patet, si vnus horum angulorum, veluti ζ , evanescat, tum fore $\sin. \frac{1}{2} \theta + \sin. \frac{1}{2} \eta = 0$, siue summam duorum reliquorum nihilo aequari, siue alterum alterius fieri negativum.

Problema

In quadrante Elliptico A O C, sumto pro lubitu ar- Tab. I.
cu A Q, ab altero termino C abscondere arcum CR, qui Fig 3.
illum arcum A Q superet quantitate algebraica.

Solutio.

§. 26. Sint huius Ellipsis femiaxes vt supra OA = a et OC = c, et cum sit arcus CR = AC - AR, requiritur vt fiat AC - AR - AQ quantitas algebraica. Ducantur ad axem OA perpendiculara Qq et Rr, quae vocentur Qq = q et Rr = r, quae respectu formularum supra inuentarum capi debent negativa, quia arcus respondentes AQ et AR hic negative capiuntur. Cum igitur arcus $\Pi : p$ hic sit quadrans AC, erit $p = c$ A = c', C = c' (aa - 2cc), E = -cc (aa - cc); pro applicata quacunque z vero erit formula respondens

$$Z = c^5 \sqrt{(cc - zz)(c^4 + (aa - cc)zz)},$$

vnde

vnde pro casu $z = c$ fiet $Z = 0$, quocirca pro praesenti casu, vbi $p = c$, erit $P = 0$. Deinde autem si loco q ibi scribatur $-q$, fiet

$$Q = c^5 \sqrt{(cc - qq)} (c^4 + (aa - cc) qq).$$

§. 27. Sumtis autem litteris q et r negativis, cum in genere inuenerimus

$$r = \frac{-pQ - qP}{A - E p p q q}, \text{ ob } p = c \text{ et } P = 0 \text{ fiet}$$

$$-r = \frac{-cQ}{A - E p p q q}, \text{ ideoque}$$

$$r = \frac{cc \sqrt{(cc - qq)} (c^4 + (aa - cc) qq)}{c^4 + (aa - cc) qq},$$

quo valore inuento erit differentia arcuum $CR - AQ$ siue

$$\Pi : c - \Pi : q - \Pi : r = \frac{M}{\sqrt{A}} \cdot p q r = \frac{aa - cc}{c^3} \cdot q r;$$

quamobrem si loco r valorem inuentam substituamus, habebimus

$$CR - AQ = \frac{(aa - cc) q \sqrt{(cc - qq)} (c^4 + (aa - cc) qq)}{c (c^4 + (aa - cc) qq)}.$$

Hic igitur quantitas q arbitrio nostro est relicta, vnde arcum AQ pro lubitu assumere licet, hincque punctum R , seu applicata $Rr = r$, ita est determinata, vt differentia arcuum $CR - AQ$ fiat algebraica; formulae autem inuentae manifesto reducuntur ad has simpliciores:

$$r = \frac{cc \sqrt{(cc - qq)}}{\sqrt{(c^4 + (aa - cc) qq)}},$$

et differentia arcuum

$$CR - AQ = \frac{(aa - cc) q \sqrt{(cc - qq)}}{c \sqrt{(c^4 + (aa - cc) qq)}},$$

vbi notetur esse arcum

$$AQ = \int \frac{dq \sqrt{(c^4 + (aa - cc) qq)}}{c \sqrt{(cc - qq)}}.$$

§. 28. Quoniam puncta Q et R inter se permu-
tari possunt, siquidem est $CR - AQ = CQ - AR$, hanc
permutabilitatem etiam valor pro r inuentus ostendit.
Sumtis enim quadratis obtinebitur ista aequatio:

$$c^2 - c^2(qq + rr) - (aa - cc)qqrr = 0,$$

quae manifesto reducitur ad hanc formam concinniore:

$$(cc - qq)(cc - rr) = \frac{aaqqrr}{c^2};$$

vnde si statuamus $qr = uu$, ut sit $qqrr = u^4$, ex hac ae-
quatione erit

$$qq + rr = cc - \frac{(aa - cc)u^4}{c^2},$$

quare, si $2qr = 2uu$ siue addatur siue subtrahatur, colli-
gitur fore

$$q + r = \sqrt{cc + 2uu - \frac{(aa - cc)u^4}{c^2}} \text{ et}$$

$$q - r = \sqrt{cc - 2uu - \frac{(aa - cc)u^4}{c^2}};$$

vnde sumto u pro libitu ambae quantitates q et r simili
modo exprimuntur. Hoc modo etiam facile effici potest,
vt ambo puncta Q et R congruant; facto enim $q - r = 0$
fiet $uu = -\frac{c^2 + ac^2}{aa - cc}$ erit ergo vel

$$uu = \frac{c^2}{a + c}, \text{ vel } uu = -\frac{c^2}{a - c};$$

tum autem erit

$$qq = \frac{c^2}{a + c}, \text{ vel } qq = -\frac{c^2}{a - c},$$

quorum valorum positinum sumi oportet. Quia autem q
superare nequit c , prior tantum valor locum habere potest,
quo est $qq = \frac{c^2}{a + c}$.

§. 29. Conveniant igitur ambo haec puncta in Tab. I:
puncto U, ita vt sit applicata $Uu = \frac{c\sqrt{c}}{\sqrt{a+c}}$, tum vero erit Fig. 4.
Acta Acad. Imp. Sc. Tom. V. P. II. F ar-

arcuum differentia

$$CU - AU = \frac{aa - cc}{a+c} = a - c,$$

ita vt haec differentia aequetur ipsi differentiae axium OA et OC. Hinc igitur erit AO + AU = CO + CU, vbi manifestum est, si esset a = c, tum punctum U in medium arcus AC incidere. Ad hoc punctum U clarius intelligendum quaeramus etiam interuallum Ou, et cum sit

$$\frac{Ou^2}{aa} + \frac{Uu^2}{cc} = 1, \text{ erit } Ou^2 = aa - \frac{aac}{a+c} = \frac{a^2}{a+c},$$

unde patet fore $\frac{Uu}{Ou} = \frac{c\sqrt{c}}{a\sqrt{a}}$, quae ergo est tangens anguli AOU.

§. 30. Quia in Ellipfi ambo semiaxes a et c
Tab. I. sunt permutabiles, quemadmodum arcus A Q definitur per
Fig. 3. applicatam Qq = q, simili modo permutatis axibus arcus
CR definitur per applicatam Rs = Or. Posita igitur
Rs = s erit per formulam integram arcus

$$CR = \int \frac{ds\sqrt{(a^2 - (aa - cc)ss)}}{a\sqrt{(aa - ss)}},$$

sicque erit

$$\begin{aligned} \frac{\int ds\sqrt{(a^2 - (aa - cc)ss)}}{a\sqrt{(aa - ss)}} &= \frac{\int dq\sqrt{c^2 - (aa - cc)qq}}{c\sqrt{(cc - qq)}} \\ &= \frac{(aa - cc)qr}{c^2} = \frac{(aa - cc)q\sqrt{(cc - qq)}}{c\sqrt{(c^2 - (aa - cc)qq)}} \end{aligned}$$

Videamus igitur quomodo s se habeat respectu q; primo autem erit $\frac{s^2}{aa} + \frac{r^2}{cc} = 1$, unde fit

$$ss = aa - \frac{aa}{c} rr = \frac{a^2 qq}{c^2 - (aa - cc)qq}$$

consequenter

$$c^2 ss + (aa - cc)qqss - a^2 qq = 0;$$

unde patet, permutatis litteris a et c etiam permutari q et s, vti rei natura postulat.

§. 31. Hinc igitur colligimus istud Theorema analyticam:

Theorema.

Si capiatur $s = \frac{aaq}{\sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}}$, erit differentia istarum formularum integralium semper algebraica:

$$\int \frac{ds \sqrt{(a^2 - (aa - cc)ss)}}{a \sqrt{(aa - ss)}} = \int \frac{dq \sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}}{c \sqrt{(cc - qq)}} = \frac{(aa - cc)q \sqrt{(cc - qq)}}{c \sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}}$$

§. 32. Operae igitur pretium erit per evolutionem calculi hanc egregiam reductionem ostendisse. Primo igitur cum fit

$$s = \frac{aaq}{\sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}}, \text{ erit}$$

$$\sqrt{(aa - ss)} = \frac{ac \sqrt{(cc - qq)}}{\sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}} \text{ et}$$

$$\sqrt{(a^2 - (aa - cc)ss)} = \frac{aac}{\sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}}$$

vnde fit pro prima formula integrali

$$\frac{\sqrt{(a^2 - (aa - cc)ss)}}{a \sqrt{(aa - ss)}} = \frac{c}{\sqrt{(cc - qq)}}$$

Deinde vero reperitur

$$ds = \frac{aac^2 dq}{(c^2 + (aa - cc)qq)^{\frac{3}{2}}}$$

hinc igitur formularum integralium prior erit

$$\int \frac{ds \sqrt{(a^2 - (aa - cc)ss)}}{a \sqrt{(aa - ss)}} = \int \frac{aac^2 dq}{c(c^2 + (aa - cc)qq)^{\frac{3}{2}} \sqrt{(cc - qq)}}$$

ab hac igitur si subtrahatur altera $\int \frac{dq \sqrt{(c^2 + (aa - cc)qq)}}{c \sqrt{(cc - qq)}}$, differentiam integrabilem esse oportet. Facta autem reductione ad communem denominatorem haec differentia fit:

$$\int \frac{(aa - cc) dq (c^2 - 2c^2 qq - (aa - cc)q^2)}{c(c^2 + (aa - cc)qq)^{\frac{3}{2}} \sqrt{(c - q)qc}}$$

F 2

cuius

cuius integrale ergo esse debet $\frac{(aa-cc)q\sqrt{(cc-qq)}}{c\sqrt{(c^2+(aa-cc)qq)}}$, quod tentanti mox patebit. Nullum autem est dubium, quin iste casus, si probe perpendatur, largum campum sit aperturus huiusmodi inuestigationes adcuratius excolendi.

§. 33. Solutio autem istius problematis elegantius sequenti modo adornari potest. Cum sit $Qq = q$, erit $Oq = \frac{a}{c} \sqrt{(cc-qq)}$, similique modo ob $Rs = s$ erit $Os = \frac{a}{c} \sqrt{(aa-ss)}$; quare cum inter q et s ista inuenta sit aequatio:

$$s = \frac{aaq}{\sqrt{(c^2+(aa-cc)qq)}}, \text{ erit}$$

$$ccss(cc-qq) = aaqq(aa-ss) \text{ ideoque}$$

$$\frac{cs}{\sqrt{(aa-ss)}} = \frac{aq}{\sqrt{(cc-qq)}}, \text{ siue } \frac{cc}{a} \cdot \frac{Rs}{Os} = \frac{aa}{c} \cdot \frac{Oq}{Oq}$$

Hinc si duci intelligantur rectae OQ et OR et vocentur anguli $A O Q = \Phi$ et $C O R = \Psi$, erit $\frac{cc}{a} \text{ tang. } \Psi = \frac{aa}{c} \text{ tang. } \Phi$, siue hi anguli ita sunt comparati, ut sit $\text{tang. } \Psi : \text{tang. } \Phi = a^2 : c^2$, sicque ex angulo Φ pro lubitu assumpto facile definitur angulus Ψ .

§. 34. Deinde cum inuenta sit arcuum differentia

$$CR - AQ = \frac{(aa-cc)q\sqrt{(cc-qq)}}{c\sqrt{(c^2+(aa-cc)qq)}}, \text{ ob}$$

$$\sqrt{(c^2+(aa-cc)qq)} = \frac{aaq}{s} \text{ erit}$$

$$CR - AQ = \frac{(aa-cc)s\sqrt{(cc-qq)}}{aac} = \frac{s}{c} \sqrt{(cc-qq)} - \frac{c}{aa} s \sqrt{(cc-qq)}$$

$$= \frac{s\sqrt{(cc-qq)}}{c} - \frac{q\sqrt{(aa-ss)}}{a} = q \cdot s \left(\frac{\sqrt{(cc-qq)}}{cq} - \frac{\sqrt{(aa-ss)}}{as} \right)$$

quae expressio ob $\text{tang. } \Phi = \frac{cq}{a\sqrt{(cc-qq)}}$ et $\text{tang. } \Psi = \frac{as}{c\sqrt{(aa-ss)}}$ ad hanc formam reducitur: $qs \left(\frac{\cot. \Phi}{a} - \frac{\cot. \Psi}{c} \right)$.